

Gentian Diagnostics AS

1. mars 2021

Gentian Diagnostics AS – Brudd på primærinnsiders meldeplikt og utsteders plikt til å holde primærinnsiderregisteret oppdatert

1. Innledning

Gentian Diagnostics AS («**Selskapet**») er underlagt Løpende forpliktelser for selskaper tatt opp til handel på Euronext Growth Oslo («**Løpende forpliktelser**»)¹. Selskapet sendte børsmelding 12. november 2020 («**Børsmeldingen**») om meldepliktige handler utført av nærstående («**Nærstående**») av en av Selskapets primærinnsidere. Oslo Børs mener at Selskapet har brutt Løpende forpliktelser pkt. 6.2 om primærinnsiders meldeplikt. I arbeidet med nevnte brudd på Løpende forpliktelser har børsen også avdekket at Selskapet har brutt Løpende forpliktelser pkt. 2.5 (6) om utsteders plikt til uten ugrunnet opphold å føre en ajourført oversikt over primærinnsidere og nærstående med aksjer i selskapet. Oslo Børs vil redegjøre for sitt syn i dette brevet, samt forklare hvordan tilsvarende brudd behandles etter implementering av markedsmisbruksforordningen («**MAR**») i norsk rett, 1. mars. 2021.

2. Sakens faktiske forhold

Selskapet som solgte aksjene er i denne saken referert til som «Nærstående» og er å anse som nærstående til primærinnsideren etter verdipapirhandelloven («**vphl.**») § 2-5 nr. 4. For ordens skyld opplyses det i tillegg om at hovedeieren i dette selskapet er å anse som nærstående til primærinnsideren etter vphl. § 2-5 nr. 1.

I Børsmeldingen stod det at Nærstående av primærinnsider i Selskapet hadde solgt aksjer i Selskapet som følger («**Salgene**»):

- 14. juli 2020: 2615 aksjer til kr. 64,- pr aksje
- 15. juli 2020: 48 aksjer til kr. 64,- pr. aksje.
- 16. juli 2020: 7952 aksjer til kr. 60,- pr. aksje.
- 17. juli 2020: 2316 aksjer til kr. 60,- pr. aksje.
- 31. august 2020: 2924 aksjer til kr. 77,87 pr. aksje.

I følge Børsmeldingen hadde Nærstående en restbeholdning på 35 000 aksjer i Selskapet etter Salgene.

¹ Referanser til hjemler i Løpende forpliktelser i denne saker er til versjonen av regelverket som var gjeldene da saken fant sted.

Som følge av Børsmeldingen igangsatte børsen undersøkelser som viste at Nærstående var registrert i primærinnsiderregisteret 12. november 2020, samme dag som Børsmeldingen ble offentliggjort.

Den 18. desember 2020 etterspurte børsen en skriftlig redegjørelse («Redegjørelsen») fra Selskapet som kunne belyse relevante sider ved saken.

I henhold til Redegjørelsen ble Selskapet kjent med Salgene 12. november 2020, samme dag som Børsmeldingen ble offentliggjort, som følge av en henvendelse fra media, samt samtale med den aktuelle primærinnsideren.

3. Selskapets anførsler

Børsen mottok Redegjørelsen 7. januar 2021.

Selskapet opplyser at de frem til 12. november 2020, dato for Børsmeldingen, ikke kjente til at det var en nærstående relasjon mellom hovedeier i selskapet som solgte aksjene og den aktuelle primærinnsideren. Nærstående relasjonen oppstod flere måneder etter at primærinnsideren ble valgt inn i Selskapets styre på generalforsamlingen i mai 2019. Selskapet har lagt til grunn informasjonen om nærstående som primærinnsideren selv opplyste om i forbindelse med «onboarding» som styremedlem kort tid etter den nevnte generalforsamlingen. Selskapet har ikke vært kjent med endringer etter dette.

Selskapet har redegjort for sitt arbeid med bevisstgjøring av egne primærinnsidere rundt de plikter som følger av primærinnsiderrollen. Selskapet har formaliserte prosedyrer for primærinnsidere og eventuelle nærståendes handel i selskapets aksjer, som børsen har mottatt en kopi av. Alle primærinnsidere er blitt gjort kjent med selskapets prosedyrer for klarering av handel i selskapets aksjer. I tillegg har Selskapet tatt en gjennomgang med primærinnsiderne rundt sentrale forhold i vphl. og børsens regler på området. Gjennomgangen har vært tilpasset hver enkelt primærinnsiders kunnskapsnivå. Selskapets prosedyrer for klarering av handel for primærinnsider og nærstående er en sentral del av «onboardingsprogrammet» som gis alle som omfattes av denne prosedyren.

Selskapet argumenterer for at det har oppfylt sin plikt til å melde handler foretatt av primærinnsidere eller deres nærstående, og at primærinnsiderregisteret etter Selskapets oppfatning er ajourført uten ugrunnet opphold. Selskapet viser i den forbindelse til at det ikke vil være praktisk mulig for selskapet å ajourføre oversikten over nærstående og sende melding om handel dersom primærinnsider eller nærstående ikke selv gir selskapet slik informasjon. Selskapets oppfatning er at de gjeldene prosedyrer er klare vedrørende hvordan primærinnsider og dets nærstående skal søke klarering for, og melde handel i selskapets aksjer. Selskapet antar i denne konkrete saken at hendelsen skyldes en forglemmelse, og at selv om dette er beklagelig, så skyldes det ikke manglende kontroll eller prosedyrer fra selskapets.

Selskapet avslutter redegjørelsen med at de vil gjennomgå egne prosedyrer for primærinnsidere og nærstående, og ha en gjennomgang av disse reglene med alle primærinnsiderne, blant annet for å øke bevisstheten rundt endringer for nærstående.

4. Rettslig grunnlag

4.1 Primærinnsiders meldeplikt

Det følger av Løpende forpliktelser pkt. 6.2 at utsteder skal kreve at styremedlemmer og øvrige primærinnsidere som normalt kan antas å få tilgang til innsideinformasjon skal informere utsteder om transaksjoner i utsteders aksjer og relaterte finansielle instrumenter. Tilsvarende gjelder for transaksjoner foretatt av nærstående til personer nevnt i første punktum. Det følger også av

bestemmelsen at utsteder skal offentliggjøre slike transaksjoner innen åpning tredje handelsdag etter at transaksjonen har funnet sted.

I følge veiledningen til pkt. 6.2 er bakgrunnen for at offentliggjøring av primærinnsidermeldinger er pålagt utsteder at markedsplassens regler ikke direkte vil innebære forpliktelser for de aktuelle personene før slike bestemmelser inntas i lov for multilaterale handelsfasiliteter. Dette skjedde i forbindelse med implementeringen av MAR i norsk rett, 1. mars 2021, som adressert i kapittel 6 nedenfor. Videre står det i veiledningen at utsteder må etablere en ordning hvoretter de aktuelle personene pålegges å innrapportere slike handler til Utsteder for å oppfylle sin forpliktelse etter denne bestemmelsen.

4.2 Føring av primærinnsiderregister

Det følger av Løpende forpliktelser pkt. 2.5 (6) at utstederen uten ugrunnet opphold skal sende en ajourført oversikt over egne primærinnsidere til Oslo Børs, samt en ajourført oversikt over vedkommendes nærstående dersom disse innehar aksjer utstedt av utsteder eller selskap i samme konsern.

Ifølge veiledningen til Løpende forpliktelser pkt. 2.5 (6) gjelder den lovfastsatte plikten etter vphl. § 3-6 (3) om å registrere primærinnsidere kun for Utstedere notert på regulert marked, jf. vphl. § 3-1 (1). Oslo Børs har imidlertid inntatt en tilsvarende regel i Løpende forpliktelser. Plikten etter denne bestemmelsen oppfylles ved at utsteder uten ugrunnet opphold sørger for å registrere endringer av utsteders primærinnsidere i primærinnsiderregisteret i NewsPoint. Det samme gjelder nærstående dersom disse innehar aksjer i utsteder eller annet selskap i samme konsern. For øvrig vil bestemmelsen normalt kunne praktiseres tilsvarende som for utstedere med aksjer notert på Oslo Børs og Euronext Expand.

5. Børsens vurdering av saken

5.1 Primærinnsiders meldeplikt

Som nevnt er børsens syn at primærinnsiders meldeplikt er brutt i saken som følge av for sen offentliggjøring av Salgene. Fristen for offentliggjøring, jf. Løpende forpliktelser pkt. 6.2 er brutt med klar margin.

Frem til 1.mars 2021 var gjeldende rett at reguleringen av primærinnsiders meldeplikt annerledes på Euronext Growth Oslo enn på Oslo Børs og Euronext Expand. Forskjellen bestod i at denne aktuelle bestemmelsen kun innebar forpliktelser for utsteder på Euronext Growth Oslo, ikke direkte for primærinnsider eller nærstående av primærinnsider. På Oslo Børs og Euronext Expand vil primærinnsideren og den nærstående selv kunne bli sanksjonert ved brudd på bestemmelsen istedenfor utsteder. Følgelig stiller børsen Selskapet til ansvar for regelverksbruddet, selv om det har oppstått som en følge av manglende rapportering til Selskapet fra primærinnsider og Nærstående.

Løpende forpliktelser setter rammene for selskapenes informasjonsgiving til markedsaktørene på Euronext Growth Oslo. Aktørene, deriblant investorene, forventer den transparens som regelverket er satt opp for å ivareta. Brudd på bestemmelsene som skal sikre informasjon til markedsaktørene innebærer også redusert opplevd transparens på markedsplassen for de som følger informasjonsstrømmen fra de noterte selskapene. Børsens vurdering er at aktørenes tillit til markedsplassen reduseres som følge av negativt avvik mellom kravene som regelverket fastsetter og informasjonen som selskapene faktisk offentliggjør. Følgelig er det viktig for Oslo Børs å følge opp bruddene som identifiseres for å gjenopprette den negative effekten på tilliten til markedsplassen som følger av sen eller manglende relevant informasjon fra de noterte selskapene.

Selv om reguleringen av primærinnsiders meldeplikt er annerledes på Euronext Growth Oslo enn på de øvrige markedsplassene til Oslo Børs så er informasjon om handlende til primærinnsidere og deres nærstående et like viktig signal for aktørene på Euronext Growth Oslo som i andre markeder. I denne saken ble Salgene gjort over en periode på 1, 5 måneder og markedet fikk informasjonen om handlende 2,5 til 4 måneder senere enn hva Løpende forpliktelser tillater. Børsen mener dette er uheldig for transparensen i markedet.

Børsen forventer at selskaper notert på Euronext Growth Oslo har kontroll på sine primærinnsidere og deres nærstående, herunder deres aksjeholdninger og transaksjoner i selskapets egne aksjer. Videre forventes det at informasjon om endringer tilflytter markedet i tråd med det til enhver tid gjeldende regelverk. Til tross for at Selskapet skriver at det ligger en forglemmelse til grunn, vurderer børsen at saken har en viss alvorlighetsgrad ved seg som følge av lang oversittelse av tidsfristen for offentliggjøring.

Selskapet viser i Redegjørelsen til at deres ansvar er begrenset til å kun kreve at primærinnsidere og nærstående informerer Selskapet om meldepliktige transaksjoner, og at Selskapet etablerer en ordning for innrapportering av dette. Selskapet skal deretter offentliggjøre de handler som de blir informert om. Børsen mener imidlertid at Selskapet leser den aktuelle bestemmelsen for bokstavelig, og at en slik forståelse isolert sett ville hatt begrenset verdi for markedet ut fra et informasjonsperspektiv. Hensikten med nevnte bestemmelse er nettopp å legge til rette for at selskapet mottar relevant informasjon som de deretter kan offentliggjøre til markedsaktørene i henhold til regelverket. Pålegg fra selskapet overfor primærinnsidene alene vil dermed ha liten verdi hvis ikke hensikten er at dette skal resultere i offentliggjøring av relevant informasjon til markedet. Det er følgelig ikke tilstrekkelig å fastsette rutiner for meldeplikt og innrapportering dersom Selskapet ikke har iverksatt nødvendige tiltak for å forsikre seg om at regelverket blir forstått og etterlevd av primærinnsidene og deres nærstående, hvilket synes å være tilfelle i denne saken.

5.2 Utsteders plikt til ajourføring av primærinnsiderregisteret

Nærstående, altså selskapet som solgte aksjene, ble registret i primærinnsiderregisteret 12. november 2020, samme dag som Børsmeldingen ble sendt. Dette var om lag fire måneder etter det første salget og ca. 2,5 måneder etter det siste salget. I henhold til Redegjørelsen er registreringen av Nærstående i primærinnsiderregisteret gjort ca. 11 måneder og to uker etter at nærstående relasjonen til primærinnsider ble etablert.

Selv om Selskapet har agert raskt og gjort nødvendig registrering i primærinnsiderregisteret samme dag som de ble gjort kjent med nærstående relasjonen er ikke børsen enig i at Selskapet har ajourført sitt primærinnsiderregister uten ugrunnet opphold, slike bestemmelser krever. Det er i praksis snakk om en forsinkelse av registreringen på nesten ett helt år, og børsen mener at fristen for registrering av nærstående, jf. Løpende forpliktelser pkt. 2.5 (6), er brutt med klar margin.

Selv om ikke den nødvendige informasjonen har tilflytt Selskapet slik den burde, så har Selskapet hatt nødvendige prosedyrer etablert, og det har således vært forventet av primærinnsidene deler nødvendig informasjon med Selskapet slik at brudd på markedsplassens regler unngås. At samspillet mellom Selskapet og primærinnsidene svikter, uavhengig av årsak, kan ikke være unnskyldende for at det faktisk er skjedd et brudd på reglene.

Børsen vil avslutningsvis påpeke at det naturlig vil være en viss dynamikk i en primærinnsiders nærstående og at Selskapet også bør følge opp dette ovenfor primærinnsidene og ikke passivt slå seg til ro med informasjonen som ble gitt i forbindelse med onboarding av en primærinnsider på et tidligere tidspunkt. Det må også forventes av primærinnsidene at de etterlever prosedyrene som er vedtatt som skal sørge for at informasjon om nærstående tilflytter Selskapet, slik at saker som denne

kan unngås. Avslutningsvis vil børsen understreke viktigheten av at riktig informasjon ligger i primærinnsiderregisteret til enhver tid, fordi informasjonen brukes av børsen til lovpålagte overvåkingsformål.

5.3 Avsluttende kommentarer

Som nevnt er primærinnsiders meldeplikt regulert av Oslo Børs i Løpende forpliktelser. Børsens regulering treffer de noterte selskapene, men ikke primærinnsidere og nærstående. Som nevnt oppstiller pkt. 6.2 i Løpende forpliktelser særskilte krav til de noterte selskapenes rolle knyttet til primærinnsidere og nærstående sin meldeplikt. Disse kravene skal ivareta at informasjon om meldepliktige handler offentliggjøres innenfor rammene av Løpende forpliktelser, på lik linje med annen informasjonspliktig informasjon. Dette innebærer at all informasjon som treffes av en bestemmelse må offentliggjøres, ikke kun den informasjonen som faktisk når selskapet.

Det er på bakgrunn av overnevnte børsen konkluderer at det foreligger et brudd med Løpende forpliktelser punkt 6.2 om frist for å offentliggjøre meldepliktig handel og punkt 2.5 (6) om utsteders plikt til å holde Selskapets primærinnsiderregister oppdatert. Oslo Børs har imidlertid etter en helhetsvurdering valgt å ikke forfølge saken videre utover dette brevet. Dette er hovedsakelig begrunnet med at det har skjedd vesentlige endringer i de bestemmelser som denne saken angår, se punkt 6 nedenfor.

6. Endringer som følge av implementering av MAR i norsk rett

Rettsbildet for primærinnsiders meldeplikt og utsteders plikt til å ajourføre primærinnsiderregisteret for selskaper notert på Euronext Growth Oslo er endret som følge av implementeringen av MAR i norsk rett 1. mars 2021. Som en veiledning til Selskapet og markedet for øvrig ønsker børsen å skissere endringene som er relevante for bruddene i denne saken.

6.1 Primærinnsiders meldeplikt

Reguleringen av meldeplikten for primærinnsidere og deres nærstående i selskap notert på Euronext Growth Oslo sidestilles med tilsvarende regulering på Oslo Børs og Euronext Expand når MAR implementeres i norsk rett. Dette innebærer at utsteder ikke lenger har overordnet ansvar for overholdelse av bestemmelsen.

Primærinnsider og nærstående får en selvstendig plikt til å sende melding om meldepliktige transaksjoner til utsteder og Finanstilsynet, jf. MAR artikkel 19 nr.1. Meldingen til Finanstilsynet skal primærinnsider og/eller den nærstående selv sende via en løsning i Altinn. Utsteders ansvar begrenser seg til å offentliggjøre børsmelding basert på meldingen som mottas fra primærinnsider eller nærstående. Utsteder skal sende børsmeldingen på et format som nærmere definert i vedlegget til kommisjonsforordning 2016/523.

Finanstilsynet er kompetent myndighet på primærinnsiders meldeplikt på Euronext Growth Oslo, som de allerede er i dag for Oslo Børs og Euronext Expand, og det innebærer at Finanstilsynet kan sanksjonere primærinnsideren eller den nærstående for brudd på meldepliktens bestemmelser. Oslo Børs vil fortsette å rapportere mistanke om brudd på disse bestemmelsene til Finanstilsynet.

6.2 Føring av primærinnsiderregisteret

Som følge av implementeringen av MAR i norsk rett, vil også bestemmelsene som regulerer føring av primærinnsiderregisteret for selskaper notert på Euronext Growth Oslo sidestilles med tilsvarende regulering på Oslo Børs og Euronext Expand. Dette innebærer at føring av primærinnsiderregisteret for Euronext Growth Oslo selskaper lovhjemles. Det følger også av MAR at nærstående av primærinnsider skal registreres i primærinnsiderregisteret uavhengig av om vedkommende har en beholdning av selskapets aksjer eller andre relevante finansielle instrumenter. Oppfølging av brudd på disse bestemmelsene vil fortsatt ligge hos Oslo Børs i kraft av rollen som kompetent myndighet på området.

Med vennlig hilsen,
OSLO BØRS ASA